

“Пейоративні іспанізми” в американському варіанті англійської мови

Внаслідок існування розповсюджених стереотипів негативного характеру по відношенню до іспаномовних спільнот у менталітеті американців європейського походження, в англійській мові США з'явилася специфічна група дерогативних позначень представників цих етносів. Американські науковці виділяють в цьому зв'язку групу одиниць американського варіанту, яку вони пропонують позначити *mock Spanish* “глузлива іспанська мова”. Йдеться про слова, вирази та словосполучення іспанської мови, що функціонують в американському варіанті англійської мови внаслідок етнічних та соціальних стереотипів щодо іспаномовних спільнот. Всі ці мовні одиниці імпліцитно або експліцитно відбивають зневагу “англо-американців” до вихідців з Латинської Америки. Професор антропології Дж. Хілл висловлює припущення, що “глузлива іспанська мова” почала вживатися у мовленні носіїв англійської мови США достатньо давно, приблизно у середині 80-х років минулого століття.

В США носії англійської мови, які переважно не володіють іспанською мовою (англомовні монолінгви), нерідко вживають одиниці іспанської мови у повсякденному мовленні (первісно це відбувалося лише у південно-західних штатах). У переважній більшості випадків таке вживання засобів іспанської мови обмежується використанням пейоративних одиниць у глузливих контекстах. Відомо, що випадки вживання цих одиниць почастишали у період зростання неприйняття по відношенню до “латінос”, що розмовляють рідною мовою, тобто, у період заборон на іспанську мову [1, с.234]

Так, основні *способи* проникнення “пейоративних іспанізмів” в англійську мову США включають: 1) запозичення з латиноамериканських варіантів іспанської мови слів та виразів, що мають негативний відтінок (конотацію) з метою вживання їх у прямому смислі мови-етимону; 2) запозичення лексики з нейтрального пласту іспанської мови та надання їй

жартівливого або зневажливого характеру; 3) запозичення лексики іспанської мови, що має позитивну конотацію та надання їй дерогативного характеру; 4) вживання слів та виразів іспанської мови з негативною конотацією (вульгаризмів тощо) у якості “евфемізмів” англійським аналогам.

Так, лексеми *tacho*, *peon*, *pachuco*, *cholo*, *big enchilada*, *Taco bender* – запозичення з іспанської мови, а також експліцитно виражені негативні характеристики людини, згідно зі словарними статтями лексикографічних джерел. Такі мовні характеристики, як *Dago*, *cholo*, *taco-bender* слід вважати безпосередньо глузливими та пейоративними позначеннями “латінос” та “чиканос”. Запозичення з іспанської мови *peon* та *tacho* можуть негативно характеризувати не тільки представників іспаномовної культури. Наприклад, в Латинській Америці лексема *peon* позначає людину, яка виконує низькооплачувану роботу, працює на непрестижній посаді, з метою відпрацювати борги, тобто споконвічно слово має негативне забарвлення. В англійській мові США ця одиниця зберегла негативну конотацію та позначає некомпетентного робітника або людину невисокого соціального статусу, що працює на непрестижній посаді [4].

Так, слово *adios* в іспанській мові належить до пласту нейтральної лексики та позначає звичайне прощання, проте, в американському варіанті англійської мови, як правило, вживається з глузливим відтінком. Слід особливо відзначити, що одиниці *adios* та *goodbye* у мовленні білих американців виконують різні функції, перша лексема відбиває незадоволеність співрозмовником, недобррозичливість, навіть ворожість, у той час як остання зберігає нейтральність.

Загальновідомо, що лексема *peso* позначає дрібну іспанську та латиноамериканську грошову одиницю, проте, у мовленні білих американців США ця одиниця часто слугує заміною слова “дешевий”. Проілюструємо це на прикладі оголошення про зниження цін, надруковане в одній з місцевих газет південно-західного регіону США під заголовком: “*Contemporary and Southwestern Dining, For Pesos*”. Відомо, що з носіями іспанської культури у США асоціюється поняття “дешевизна”, тому, можна припустити, що внаслідок

цього для заголовка обрана саме одиниця *peso*. У наведеному прикладі підкреслюється ключова ідея про те, що дешевше, ніж за “песо” вже бути не може. За цією аналогією утворюються і такі рекламні оголошення, побудовані на каламбурах, як *Mas Dinner, Less Dinero (Dinner-Dinero)*.

“Пейоративним іспанізмом” в англійській мові США слід вважати слово *amigo* “друг” – запозичення з іспанської мови, що має явно позитивну конотацію в мові-етимоні. Американці європейського походження вживають одиницю *amigo* з іронічно-знущальним відтінком, у контекстах, в яких ця лексема ситуативно позначає не “друг”, а зворотнє. Той факт, що білі американці для вираження глузування вживають подібну одиницю іспанської мови, замість відповідного позначення англійської мови, підтверджує, на нашу думку, усталеність стереотипів відносно іспаномовних спільнот. Лексема іспанської мови сприяє імпліцитному вираженню недоброзичливості, у той час як будь-яка одиниця англійської мови з негативною конотацією була б експліцитною. Як уже зазначалося, мовна характеристика *tacho* також є глузливим та презирливим частотним позначенням, проте, негативне оцінне значення, якого воно набуло в англійській мові США, зафіксовано лексикографічними джерелами, тобто ця лексема має статус запозичення з іспанської мови.

Стереотипне ставлення до латиноамериканця в Америці як до агресивної людини, можливо, пов’язане з уявленнями про національний характер латиноамериканця, а саме, з такими його рисами, як “гіперемоційність”, спонтанність. Невипадково, що латиноамериканці в американських кінофільмах виступають здебільшого у ролі гангстерів та бандитів. Одним з типових прикладів стереотипного сприйняття “хіспанікс” у США слугує стаття, яку було надруковано в одній з американських газет (*Tucson Weekly*). Статтю було названо іспанською мовою: *La Muerte y la Sangre en el Barrio Centro*. Крім того, на фотографії до змісту статті було зображено хлопця латиноамериканського походження, що імплікувало стереотип про взаємозв’язок “латінос” та злочинних угруповань.

Слід нагадати, що пейоративні іспаномовні найменування по відношенню до іспаномовних етносів вживають не лише європейське населення. Як уже зазначалося, в США “хіспанікс” намагалися відучити від рідної мови до 1968 р., перешкоджаючи його вживанню дома, спілкування на іспанській мові в школі також каралося. Сьогодні, ті з “латінос”, хто втратив свою національну мову, прийняв політику „істеблішменту”, є об’єктами для глузувань, презирства та обвинувачуються в першу чергу, представниками свого етносу в тому, що відмовилися від власної культурної спадщини заради асиміляції. В США вони іменуються *vendidos* “зрадники” або *Tio Tacos* „латиноамериканські “*Uncle Toms*” [2]. Крім того, у мовленні „хіспанікс”, які не прийняли політику “істеблішменту”, поширеним образливим найменуванням латиноамериканців, “асимільованих” в Америці, є лексема *pocho* (слово позначає американця мексиканського походження, який не приймає свою національну культуру, відчуває себе американцем та не може вільно розмовляти іспанською мовою). Так, у наведеному нижче прикладі йдеться про американця мексиканського походження, який народився у США та з дитинства адаптувався в американському співтоваристві: *Most of those people who called me a pocho could have spoken English to me. But they wouldn't* [3, p. 231].

1. Юнацька А.Б. Пейоративные испанизмы в американском варианте английского языка // Вісник Запорізького нац. ун-ту. Серія: Філологічні науки. – 2005. – № 1. – С. 233-239.
2. *Pulera D. Visible Differences. Why Race Will Matter to Americans in the Twenty-First Century.* – New York-London: Continuum, 2002. – 408 p.
3. *Rodriguez R. (from) Hunger of Memory // Visions of America.* – New York: Persea Books, 1993. – P. 229-235.
4. *Webster's Third New International Dictionary of the English Language Unabridged / P.B.Gove (ed.)* – Springfield: Merriam Webster Inc, Publishers, 1981. – 2662 p.